

อาหารสมอง
สินค้าจีนแต่เมดอินอิตาลี

วีรกร ตรีเศศ

ถ้าท่านซื้อเสื้อผ้าที่มีป้ายเขียนว่า Made in Italy และทำในอิตาลีจริง ๆ ท่านมีโอกาสที่จะซื้อเสื้อผ้าของจีนที่มีไซ้ของปลอมแต่อย่างใด เพราะปัจจุบันมีอยู่เมืองหนึ่งในอิตาลีที่คนจีนหมื่น ๆ คนไปตั้งรกรากอยู่ และได้ “ยึด” เมืองนั้นเป็นแหล่งผลิตสินค้าจีนที่มีไซ้แบรนด์เนมแต่ก็เป็นยี่ห้ออิตาลี

คนอิตาลีนั่นภาคภูมิใจในการผลิตสินค้าแบรนด์เนมสำหรับคนรวยทั่วโลกมายาวนาน ดังนั้นเมื่อมีสิ่งแปลกประหลาดเช่นนี้เกิดขึ้นจึงเกิดอารมณ์จนก่อให้เกิดผลกว้างไกลในปัจจุบัน

Prato เป็นเมืองที่อยู่ใกล้ Florence แหล่งศิลปะของโลก โดยอยู่ในแคว้น Tuscany เป็นเวลานับร้อย ๆ ปีที่ Prato ผลิตเสื้อผ้าคุณภาพชั้นเลิศ และเป็นพลังของการสร้างชื่อเสียงของสินค้า Made in Italy แต่พลาตท่ากลายเป็นแหล่งผลิตสินค้าไหลไปได้อย่างไร

ในปลายทศวรรษ 1980 คนจีนจากแผ่นดินใหญ่ค่อยทยอยไปอยู่อาศัยใน Prato โดยเริ่มจากร้อยและกลายเป็นหมื่นคน ซึมลึกเข้าไปทีละน้อย เติบโตอย่างรวดเร็วจนเปลี่ยน Prato จากการเป็นศูนย์ของการผลิตสินค้าราคาแพงเป็นสินค้าสำหรับคนทั่วไปอย่างน่าอัศจรรย์

ปัจจุบัน Prato เป็นแหล่งชุมนุมคนจีนอพยพที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป ทั้งผู้อพยพถูกและผิดกฎหมาย เย็บจักรกันทั้งวันทั้งคืนใน 3,200 ครัวเรือน ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า และอุปกรณ์เสริมโดยใช้วัสดุส่วนหนึ่งที่นำเข้ามาจากจีน

หากสงสัยว่าอิตาลีซึ่งมีไซ้ประเทศที่เป็นมิตรต่อนักธุรกิจนัก ยอมให้เกิด “มาเฟีย” เสื้อผ้าราคาถูกลงมาได้อย่างไร ก็ขอให้ดูพหุวิทยาของเรา เรายอมให้มี “มาเฟีย” สารพัดชาติมาอยู่บนแผ่นดินของเราได้อย่างไร มันก็หรือกันนั่นแหละ

ความอ่อนแอของระบบการบริหาร ความอดทนสูงกับการเป็น “ศรีธนญชัยกับกฎเกณฑ์” ของภาครัฐ ประโยชน์ที่ได้จาก “มาเฟีย” ไม่ว่าในรูปของการจ้างงาน อำนาจซื้อใน

ท้องถิ่น การค้ามนุษย์ การค้าของผิดกฎหมาย ฯลฯ ปัจจัยเหล่านี้ทำให้คนจีนกลุ่มนี้สามารถทำธุรกิจเช่นนี้ได้

คนอิตาลีนั้นเก่งอาจกับการหลีกหนีภาษี หาช่องลดกฎเกณฑ์อยู่แล้ว เมื่อเห็นคนจีนมาแสดงฝีมือในเรื่องเดียวกันที่เหนือชั้นกว่าให้เห็นก็ชอบที่จะเลียนแบบ บางคนก็ร่วมมือด้วยเพื่อผลประโยชน์ วิธีง่าย ๆ ที่นักธุรกิจจีนเหล่านี้ใช้ก็คือปิดธุรกิจและเปิดใหม่อย่างรวดเร็ว จนทางการตามเก็บภาษีไม่ทันทั้งอย่างตั้งใจและไม่ตั้งใจ

ธุรกิจใน Prato ก็ดีเหลือเกินจนทางการอิตาลีประเมินว่าคนจีนเหล่านี้ส่งกำไรกลับจีนเป็นเงิน 1.7 ล้านเหรียญสหรัฐต่อวัน (53 ล้านบาทต่อวัน) จากธุรกิจทอผ้าและเสื้อผ้าสำเร็จรูป ถ้านับธุรกิจอื่นที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ แล้ว ตัวเลขมากกว่านี้แน่นอน

Prato มีประชาชนประมาณ 187,000 คน บวก 25,000 คน ที่เข้าเมืองผิดกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่คือคนจีน สถิติของจำนวนคนจีนที่ถูกกฎหมายก็คือ 11,500 คน ดังนั้นถ้าประเมินตัวเลขคนจีนทั้งถูกและผิดกฎหมาย อย่างไม่เสียก็ไม่หนี 30,000-40,000 คน

อิตาลีทั้งประเทศมีประชากรประมาณ 60 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นคนต่างชาติประมาณ 4 ล้านคน ซึ่งประกอบด้วยคนโรมาเนีย 800,000 คน อาฟริกาเหนือ 600,000 คน อัลบาเนีย 440,000 คน คนจีน 170,000 คน คนเอเชียอื่น ๆ 450,000 คน ยูเครเนีย 150,000 คน ฯลฯ

ถึงแม้ร้อยละ 88 ของคนอิตาลีบอกว่าตนเองเป็นคริสตัง (Roman Catholic) แต่มีเพียงหนึ่งในสามเท่านั้นที่ระบุว่าตนเองเป็นคริสตังที่เข้าร่วมพิธีหรือปฏิบัติตนตามศาสนาอย่างจริงจัง อิตาลีมีมุสลิมประมาณ 1 ล้านคน มีคนที่ไม่เชื่อว่าพระเจ้ามีจริงร้อยละ 6

การที่คนจีนใน Prato มีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ บ้างตามถนนบางอันเป็นภาษาจีน คนจีนเดินกันขวักไขว่จนแทบจะเปลี่ยนเป็น Chinatown ทำให้ชาว Prato ที่เคยได้ประโยชน์มานานจากธุรกิจของคนจีนเริ่มมองเห็นภาพของเมืองตนเองในปัจจุบันชัดเจนขึ้น และคนอิตาลีอื่น ๆ เห็นว่าการผลิตสินค้าเช่นนี้ทำให้บั่นทอนความเป็น Made in Italy ลงไปทุกขณะ

การแก้ไขก็ทำไม่ง่ายนักเพราะชาวเมือง Prato ส่วนหนึ่งได้ประโยชน์ด้วยการค้าขายด้วย ในแต่ละวันจะมีรถนั่งชนิดขนของได้จำนวนมากมาจากทั่วยุโรป มาซื้อเสื้อผ้า

จาก Prato ไปขายเอาถ้าไรอีกต่อหนึ่งโดยหนีภาษีในบ้านตนเองด้วยส่วนต่างมหาศาลเพราะมีป้ายว่า Made in Italy และก็ป้ายจริงเสียด้วย เพียงแต่สินค้ามีได้มีคุณภาพทัดเทียมกับป้าย

นอกจากเส้นทางเดินของสินค้าเช่นนี้แล้ว ธุรกิจจีนใน Prato ยังส่งออกสินค้าในรูปแบบปกติ (ลูกค้าไม่มาซื้อถึงที่บ้าน) ไปยัง 30 ประเทศอีกด้วย เพื่อเป็นสินค้าสนับสนุนเทศกาลลดราคาในประเทศต่าง ๆ เหล่านี้

อย่างไรก็ดีงานเลี้ยงย่อมมีวันเลิกรา ในเวลาหลายเดือนที่ผ่านมาตำรวจและเจ้าหน้าที่เข้าจับกุมธุรกิจจีนใน Prato อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน นายกเทศมนตรีคนใหม่หาเสียงว่าจะปราบธุรกิจจีนเหล่านี้อย่างจริงจังจึงได้รับเสียงสนับสนุน เมื่อได้รับเลือกเขาก็ลงมือทันทีท่ามกลางความสับสนของคนที่อยู่มาดั้งเดิมและไม่ต้องการให้เกิดความสับสนระหว่าง Made in Italy และ Made in China ซึ่งจะทำให้เจ้าของป้าย Made in Italy เสียหายมากกว่าหลายเท่าตัว

สำนักงานธุรกิจและโรงงานโดนบุกเข้าตรวจสอบภาษี ตรวจใบอนุญาตเข้าเมืองและอาศัยอยู่ในอิตาลี จับธุรกิจใต้ดินต่าง ๆ จนอาจทำให้เกิดความหมางใจระหว่างจีนและอิตาลี และทำให้ชาว Prato จำนวนหนึ่งขาดรายได้และการทำงาน

มีผู้กล่าวหาว่ารัฐบาลจีนพยายามใช้ Prato เป็นหัวหอกของรัฐบาลจีนในการผลิตและค้าขายกับยุโรป ซึ่งถ้าเป็นจริงก็ถือว่าประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามจีนอพยพเข้า Prato ตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1980 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอันเป็นผลจากการทำงานของกลไกราคา จูงใจให้เกิดการทุ่มเททำงานมากกว่าจะเป็นแผนลึกลับซ่อนเงื่อน

คนจีน “อาละวาด” ชาวโลกผลิตสิ่งของราคาถูกลงจากบ้านของตนเองยังไม่พอ ยังไปผลิตในต่างแดนโดยอาศัยใบอนุญาตของยี่ห้อคนอื่นเขาก็คง แบบนี้ของจีนน่าจะทำให้หลายประเทศหนาวสั่นหลัง

ลองจินตนาการว่าหากคนจีนไปบุกสกัดแลนด์ และผลิต Black Label ราคาถูกออกมาขาย นักดื่มทั้งหลายจะรู้สึกจึกกะจี้ปากเพียงไร และบรรดาเจ้าของสกัดวิสกี้จะมีปฏิกิริยาอย่างไร

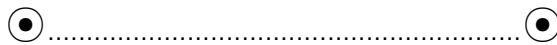
สินค้าแบรนด์เนมไปจ้างผลิตในจีนเป็นเรื่องไม่แปลก แต่สินค้าธรรมดาไปผลิตในประเทศเจ้าของแบรนด์เนมโดยคนจีนไม่ใช่เรื่องธรรมดา

เครื่องเคียงอาหารสมอง : “ไขพระอาทิตย์” สูตรพระราชทานในหลวง มีความเป็นมาดังนี้

“ไขพระอาทิตย์ เป็นสูตรอาหารที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์นำไปตีพิมพ์ลงในหนังสือ “สูตรอาหารต้นตำหรับข้าวหอมมะลิไทยในครัวนานาชาติ” โดยหนังสือเล่มนี้ได้เผยแพร่ไปทั่วโลก เพื่อประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิของไทยให้เป็นที่รู้จักของทุกประเทศ สำหรับที่มาและวิธีทำของสูตรอาหารพระราชทาน “ไขพระอาทิตย์” กรมการค้าต่างประเทศได้อัญเชิญลายพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาบันทึกไว้ในหนังสือ “สูตรอาหารต้นตำหรับข้าวหอมมะลิไทยในครัวนานาชาติ” ความเป็นมา

“เมื่อข้าพเจ้ายังเด็ก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเคยทรงประกอบอาหารพระราชทานเรียกว่าไขพระอาทิตย์” วิธีทำ ไขฟองหนึ่ง ตีให้ไข่ขาวและไข่แดงเข้ากันเหมือนเวลาจะตีไข่ทำไข่เจียว (ไม่ตีมากเหมือนทำเค้ก) ใส่ข้าวสุกประมาณทัพพีหนึ่ง เครื่องปรุงรสใส่แม้ก็ (ที่เมืองนอกสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเยาว์ หาน้ำปลาได้ยาก แต่สมัยนี้เราชอบใส่น้ำปลามากกว่า) ตั้งกระทะใส่น้ำมันเล็กน้อยไม่ใส่มากเหมือนทำไข่เจียว เทไข่ผสมข้าวลงไปจนสุก ตรงขอบกรอบ ๆ ตรงกลางแฉะ ๆ สักนิดก็ได้ใสจาน

มีผู้ถามว่าทำไมเรียกว่าไขพระอาทิตย์ ข้าพเจ้าทูลถาม “ทรงเล่าว่า เมื่อสองกัลป์แล้ว พื้นผิวดวงอาทิตย์มีลายเหมือนเมล็ดข้าว ภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า Grain de riz”

น้ำจิ้มอาหารสมอง : ความรู้เป็นสิ่งมีชีวิต มีเกิด มีเติบโต มีดับสูญ ความรู้เกิดขึ้นใหม่

ตลอดเวลา

